

Diagram 1

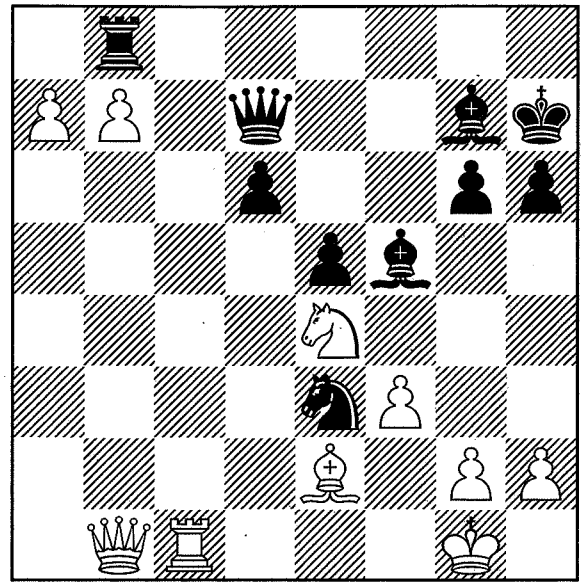

Diagram 2

Kortsjnoi (83) heeft niets van zijn streken verleerd

We hadden ons erbij neergelegd dat Viktor Kortsjnoi op 10 augustus 2012 de laatste partij van zijn leven had gespeeld. Een paar maanden later maakte zijn familie bekend dat hij was geveld door een hersenbloeding en nooit meer zou schaken.

Eind vorig jaar gloorde even hoop dat het bericht van zijn afscheid voorbarig was geweest. Kortsjnoi had zich aangemeld voor het kersttoernooi in Zürich, waar hij zeven partijen in vijf dagen zou spelen. Helaas kwam er niets van terecht. Kort voor het begin van het toernooi moest Kortsjnoi zich op doktersadvies terugtrekken.

Twee weken geleden, een paar dagen na zijn 83ste verjaardag, keerde Viktor de Verschrikkelijke alsnog terug. Op uitnodiging van de universiteit van Leipzig speelde hij een match van twee partijen tegen de 79-jarige Wolfgang Uhlmann, een meervoudig kampioen van de DDR, die zich in 1970 kwalificeerde voor het kandidatentoernooi. Uhlmann viel in voor Boris Spassky, die zich om gezondheidsredenen had afgemeld.

Fysiek was Kortsjnoi zichtbaar ouder geworden, maar in alle andere opzichten was hij niets veranderd. Hij mompelde verwensingen naar een cameraploeg, die het moment filmde waarop zijn vrouw hem in zijn rolstoel uit zijn jas hielp. Aan kinderen gaf hij bereidwillig handtekeningen, maar met zichtbaar misprijzen voldeed hij aan het verzoek van volwas-

senen om een van zijn boeken te signeren.

Schaken bleek hij nog te kunnen. Kortsjnoi won de match met 2-0 na een overtuigende zege in de eerste partij en een fortuinlijke ontsnapping in de tweede. Tijdens een persconferentie verzekerde hij zijn gehoor dat we in de toekomst nog van hem zullen horen en dat zijn liefde voor het spel ongebroken is: 'Het schaakspel neem ik mee mijn graf in.'

Daags na de tweekamp gaf Kortsjnoi een simultaanseance aan tien borden, die hij met 7,5-2,5 won. Een van zijn bedwingers was de 9-jarige Axel Nguyen, die zijn grote tegenstander zag struikelen in gewonnen stand. Kortsjnoi ondertekende het notatieformulier van zijn tegenstander met de mededeling 'U stond totaal verloren.'

Kortsjnoi Uhlmann

Leipzig 2014

1. c4 Pf6 2. Pc3 g6 3. e4 d6 4. d4 Lg7 5. Le2 0-0 6. Lg5 c6 7. Pf3 Pbd7 8. Dc1 e5 9. d5 cxd5 10. cxd5 a6

Hier en liever nog bij de vorige zet zou ...a5 sterker zijn geweest.

11. a4 Pc5 12. Pd2 h6 13. Le3 Pe8

Daarmee levert zwart de damevleugel min of meer uit. Het kleinste kwaad was alsnog 13... a5.

14. b4 Pd7 15. a5 f5 16. f3 fxe4 17. Pdx4 Pdf6 18. 0-0 Pxe4 19. Pxe4 Kh7 20. Ta3! Ld7 21. Tc3 Tc8 22. Txc8 Dxc8 23. Db1 Lf5 24. Tc1 Dd7 25. b5

Zie diagram 1

25... Pc7?

Slechte stellingen lokken slechte zetten uit. Zwart had weinig meer te hopen, maar na deze manoeuvre is geen verweer meer mogelijk. Met 25... axb5 26. Lxb5 De7 27. Db4 Ld7 kon hij voortploeteren.

26. bxa6 Pxd5?

Ook beroerd is 26... bxa6 27. Db7, maar dit maakt het nog erger

27. axb7 Tb8 28. a6 Pxe3 29. a7

Sneller wint 29. Db3 of zelfs 28. Db6 Pd5 29. Db5.

Zie diagram 2

29... Txb7 30. a8D

Op twee witte dames hadden de organisatoren niet gerekend. Als in een ouderwetse koffiehuispartij zette Kortsjnoi daarom een omgekeerde toren op veld a8.

30... Txb1 31. Txb1 Lxe4 32. fxe4 Dc7 33. Da3 Pc2 34. Dc1 Da7+

Zwart lijkt nog te kunnen vechten, maar de schijn bedriegt. De witte loper wordt in de nabije toekomst een grootvorst.

35. Kh1 Pd4 36. Lc4 g5?

De laatste hand aan de begrafenis van de loper op g7. Taaier is 36... h5.

37. Ld5 Pe2 38. Df1 Pf4 39. Tb7 De3 40. g3 De2 41. Dxe2 Pxe2 42. Td7 h5 43. Txd6 h4 44. Kg2 hxg3 45. hxg3 Pc3 46. Le6 Lf6 47. Lf5+ Kg7 48. Kh3 Pb5 49. Td7+ Kf8 50. Kg4 Pd4 51. Kh5 Ke8 52. Tb7 Pe2 53. Kg6 Le7 54. Ld7+ Kd8 55. Lb5

Zwart geeft op.